

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
J 0 0 7 6 G	M 1 0 0	2 0 1 8 - 0 2 - 2 4
Kursnamn	Journalistik GR (A), Lag och rätt för journalister	
Provnamn	Lag och rätt för journalister	
Ort	Sundsvall	
Termin	V18	
Ämne	Journalistik	

Mittuniversitetet
ITM/MKV
Gulliksson

Omtentamen: **JO076G Lag och rätt för journalister** 7,5 poäng .

Tid: tre timmar

Max poäng 30

För betyget A krävs 27 poäng

För betyget B krävs 24 poäng

För betyget C krävs 21 poäng

För betyget D krävs 18 poäng

För betyget E krävs 15 poäng

Poäng därunder ger betyg F, dvs underkänd.

Tentamensnummer.....

Läs detta först!

Observera att svar endast kan lämnas direkt i tentamensunderlaget. Du kan alltså inte lämna in lösa blad, anteckningspapper eller liknande. Frågorna är formulerade så att de kan och skall besvaras kortfattat och stringent.

Massmedier och rätt

Tentamen består av tre delar, A, B och C:

-Del A med flervalsfrågor täcker översiktligt kursbetinget i dess helhet. Här kan du maximalt ta 8 poäng.

-Del B består av frågeställningar som du skall besvara med egna ord och begrepp från litteraturen. Del B ger maximalt 12 poäng.

-Del C dig möjlighet att i något utförligare form behandla två frågeområden motsvarande totalt 10 poäng.

Sammantaget kan du ta 30 poäng.

Lycka till!

Mikael Gulliksson

Del A, Flervalsfrågor (ringa in ett "rätt svar". Ger en poäng)

1) Den fria etableringsrätten enligt TF/YGL gör det möjligt att utan tillstånd;

- a. Starta en radiostation och etersända i hela Sverige
- b. Starta en radiostation och sända i hela Sverige, men endast i tråd (kabel)
- c. Starta en radiostation och etersända i hela Sverige, om man är svensk medborgare
- d. Inget av ovanstående alternativ är korrekt

2) Upphovsrättslagen inskränker i några fall upphovsmans rättigheter. Exempelvis får vi andra normalt och helt eller delvis använda upphovsmannens verk fritt om:

- a. verket omfattas av offentlighetsprincipen
- b. verket omfattas av offentlighetsprincipen och kopior bara används för sk "enskilt bruk"
- c. verket utgörs av en bild.
- d. Inget av ovanstående alternativ är korrekt

3) "Likställdhetsprincipen" är enligt Funcke central i svensk lagstiftning kring offentlighet och sekretess. Vad innebär den?

- a. Alla medborgare skall behandlas på ett likartat sätt.
- b. Myndigheter kan med hänvisning till generalklausulen överföra "sina egna" sekretessregler till annan myndighet.
- c. Myndigheter och medborgare skall vara likställda när det gäller att få del av allmänna handlingar som är offentliga.
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt

4) Som inkommen betraktas enligt Funcke en handling som kommit en "behörig tjänsteman till del" i en myndighet. Det innebär bl a att:

- a. Muntliga uppgifter som hör till ett ärende inte är handling och skall därför inte räknas som inkomna.
- b. Om de aktuella uppgifterna finns i ett myndighetsärende i form av ett e-brev som adresserats direkt till tjänstemannen, skall det inte räknas som inkommet.
- c. Om uppgifterna finns i en handling måste handlingen vara registrerad för att uppgifterna skall betraktas som inkomna.
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt

5) Principen om dubbel täckning eller dubbel kriminalisering som den fungerar i enlighet med TF och YGL innebär bl a.

- a. att vissa brott samtidigt kan bedömas som både otillåtna yttranden och otillåtna offentliggöranden
- b. att brottsrubricering måste vara definierad antingen i grundlag eller i brottsbalken för att brottet skall vara åtalbart med straff som påföljd
- c. att det är formellt enklare för riksdagen att minska antalet "straffbara yttranden" som de beskrivs i TF och YGL, än att öka antalet "straffbara yttranden".
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt

6) Meddelarskyddet gäller fullt ut huvudsakligen för anställda i det allmänna. Den nya sk "visselblåsarlagen" (2017) innebär i någon mån "förbättringar" för anställda i det enskilda. Dock finns ett grundläggande villkor för att de nya "visselblåsarreglerna" skall gälla:

- a. De "läckta" uppgifterna får inte medföra skada eller men för ett företag.
- b. De "läckta" uppgifterna får inte vara äldre än 20 år.
- c. De "läckta" uppgifterna skall först kommunicerats internt i företaget, av visselblåsaren.
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt

7) "Lex Maria" och "Lex Sarah" är lagar som i motsats till ovanstående (fråga 6) faktiskt kan tvinga en anställd att anmäla/meddela information till en myndighet eller en arbetsgivare. Vad avses för då typ av information?

- a. Förekomst av ekonomisk brottslighet i en organisation.
- b. Förekomst av barnpornografi i en organisation.
- c. Missförhållanden inom vård som utförs i en organisation.
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt.

8) Det är möjligt att straffas för ärekränkning på nätet. I det sk "Instagrammålet" fälldes två flickor i Göteborg 2013 för att ha förtalat andra på internet.

- a. Domen avsåg brott mot Offentlighets och sekretesslagen (OSL)
- b. Domen avsåg brott mot Personuppgiftslagen.
- c. Domen avsåg brott mot (grovt förtal av enskild) (TF/YGL)
- d. Inte något av ovanstående alternativ är korrekt.

B, Kortsvarsfrågor

9) Redan i myndighetens entré ombeds du visa legitimation, trots att du bara bett att få se diariet. Kommentera!

(2 poäng)

10) Publicering av kommentarsfält i elektroniska tidningar, sk webbtidningar eller tidningars webbeditioner, kan ske i en av två olika juridiska "former", med betydelse för ansvaret för det som publiceras. Beskriv innebörden av publicistens val av system med avseende på ansvarighet.

(2poäng)

11) Vad menar man när man hävdar att juryn i ett tryckfrihetsmål enligt TF eller YGL är "exklusiv"?

(2 poäng)

12) Vad betyder det att en sekretessregel är formulerad i enlighet med ett saknat skaderekvisit?

(2 poäng)

13) Sk sociala medier avviker i en mening från de bekanta regler som normalt styr ansvarighet för publicerade yttranden. Vem är vanligen ansvarig och tvingas betala eventuella skadestånd för det eventuellt brottsliga som publicerats på Face Book?

(2 poäng)

